

Module Palliatieve zorg, programma landelijke dagen

Dag 1

(wijzigingen onder voorbehoud)

9.00	Ontvangst en tekenen presentielijst		
9.30	<ul style="list-style-type: none"> • Welkom en introductie module • Besluitvorming in de palliatieve zorg • Surprise question • Markering palliatieve fase • Zorgpad stervensfase • Kwaliteitskader palliatieve zorg 	<ul style="list-style-type: none"> • De aios kan door palliatieve besluitvorming de lichamelijke, psychosociale en spirituele situatie van een cliënt in kaart brengen en op basis hiervan samenhangende beslissingen nemen. • De aios kan de stervensfase herkennen en het zorgpad stervensfase inzetten. 	Rommy de Jong
10.15	<i>Sprekerswissel</i>		
10.20	Interculturele verschillen bij palliatieve zorg	<ul style="list-style-type: none"> • De aios kan zijn/haar rol in de begeleiding van patiënten en naasten met een andere culturele achtergrond beschrijven. 	Gudule Boland
11.10	Koffie-/theepauze		
11.25	dyspneu	<ul style="list-style-type: none"> • De aios kan de palliatieve behandelmogelijkheden bij dyspneu ten gevolge van longaandoeningen benoemen. • De aios kan de palliatieve behandelmogelijkheden bij klachten van cardiale oorsprong, met name hartfalen benoemen. 	Kris Mooren
12.15	Lunchpauze		
13.00	Spiritualiteit	<ul style="list-style-type: none"> • De aios kan aangeven welke betekenis spiritualiteit kan hebben in het leven van patiënten. • De aios kan signaleren wanneer zingevingsvragen aan de orde zijn en kan deze zo veel mogelijk verduidelijken. • De aios kan de mogelijkheden die de geestelijke verzorging op dit gebied te bieden heeft benoemen. • De aios kan het verschil aangeven tussen normale en pathologische rouw. 	Carlo Leget/Joep van de Geer
13.50	<i>Zalenwissel ivm workshops</i>		
14.00	Workshopronde 1: A. Spiritualiteit B. Spiritualiteit C. Palliatieve besluitvorming D. Complementaire zorg	<ul style="list-style-type: none"> • De aios kan een gesprek aangaan over spiritualiteit. • De aios kan zijn grenzen in het gesprek met een patiënt m.b.t. spiritualiteit benoemen en aangeven wanneer hij een patiënt moet doorverwijzen naar de geestelijk verzorger of een andere discipline. • De aios kunnen de beslisschijf gebruiken en kunnen de signaleringsbox aanraden. • De aios kan de verschillende vormen van complementaire zorg benoemen. • De aios kan een standpunt innemen en onderbouwen over de plaats van complementaire zorg binnen de palliatieve zorg. • De aios kent de rol van de arts bij het inzetten van complementaire zorg. • De aios kan aangeven wat de rol kan zijn van de specialist ouderengeneeskunde bij het inzetten van complementaire zorg. 	A. Nico van der Leer B. Joep van de Geer C. Laetitia Schillemans D. Martine Busch
15.15	Koffie-/theepauze		
15.30	Workshopronde 2: A. Spiritualiteit B. Spiritualiteit C. Palliatieve besluitvorming D. Complementaire zorg	Zie hierboven	Zie hierboven
16.45	Afsluiting in de workshopgroepen		
17.00	Einde programma		

Dag 2

(wijzigingen onder voorbehoud)

9.00	Ontvangst en tekenen presentielijst		
9.30	Welkom en toelichting programma		Margot Verkuijden, lid programmacommissie
9.35	Forumdiscussie	<ul style="list-style-type: none"> De aios kent het KNMG-standpunt 'De rol van de arts bij het zelfgekozen levenseinde' De aios verwoordt een persoonlijk standpunt ten aanzien van het zelfgekozen levenseinde. De aios geeft eigen grenzen en mogelijkheden aan ten aanzien van het zelfgekozen levenseinde. 	Forumleden: <ul style="list-style-type: none"> John Bos, Stichting Levens-eindekliniek Johan Legemaate, hoogleraar Gezondheidsrecht, afd Sociale Geneeskunde, UvA Gert Olthuis, medisch ethicus Radboudumc Esmé Wiegman, voorzitter Coöperatie Palliatieve Zorg Nederland Discussieleider: Margot Verkuijden
11.00	Koffie-/theepauze		
11.15	Radiotherapie	<ul style="list-style-type: none"> De aios kan met toepassing van kennis over mogelijkheden, indicaties en bijwerkingen beschrijven hoe hij/zij de patiënt kan helpen een afweging te maken met betrekking tot de voor- en nadelen van het ondergaan van palliatieve radiotherapie 	Yvette van der Linden
12.00		<i>Sprekerswissel</i>	
12.05	Onderzoek in de palliatieve zorg	<ul style="list-style-type: none"> 	Spreker ntb
12.50	Lunchpauze		
13.45	Workshopronde 1: E. Rol van de dokter bij het zelfgekozen levenseinde (Bewust stoppen met eten en drinken) F. STEM G. Stichting Levens-eindekliniek H. Hoop in de palliatieve zorg	<ul style="list-style-type: none"> De aios kan scenariodenken en anticiperend beleid maken in situaties waarbij de patiënt bewust stopt met eten en drinken. Hierbij integreert de aios: <ul style="list-style-type: none"> de handreiking KNMG kennis over actieve levensbeëindiging op verzoek De aios kan de juiste informatie verstrekken aan alle betrokkenen bij een patiënt die bewust afziet van eten en drinken om het levenseinde te bespoedigen De aios is zich bewust van verschillende manieren van coping als het gaat om doodgaan De aios is zich bewust van de invloed van zijn eigen houding ten aanzien van sterven en dood op de zorgrelatie De aios krijgt handvatten om een adequaat hulpverleningsgesprek te voeren met de patiënt en diens naaste over sterven en dood De aios kent de werkwijze van de levens-eindekliniek, wanneer de levens-eindekliniek in te schakelen hoe dit in zijn werk gaat De aios kent de plaats die de levens-eindekliniek inneemt in het euthanasiedebat De aios kan zijn eigen ervaring en visie tav de samenwerking van de Levens-eindekliniek verwoorden De aios kan de verschillende perspectieven van hoop benoemen De aios kan vanuit de verschillende perspectieven van hoop reageren op de patiënt of diens naaste 	E. Pety van der Vliet, SO/kaderarts Palliatieve zorg en Jeroen Janssens, SO F. Bert Buizert, Stichting STEM G. John Bos, Stichting Levens-eindekliniek H. Erik Olzman
15.00	Koffie-/theepauze		
15.15	Workshopronde 2: Workshop A tm D worden herhaald	Zie hierboven	Zie hierboven
16.30	Afsluiting in de workshopgroepen		
16.45	Einde programma		